

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, și respingerea recursului depuse de Valentin Cristea,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Cristea împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Igor Doroftei cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1246/23
NR. PIGD 2-22024966-01-2ra-05092023)*

Stabilirea eronată de către instanțele ierarhic inferioare a cuantumului prejudiciului moral, încasat în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. T. Vasiliță)
Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, N. Budăi, D. Dulghieru)

18 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursurile depuse de Valentin Cristea, și de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 februarie 2022, Valentin Cristea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral.

2. În argumentarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2008 (dosar nr.3r-382/08), Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să îi asigure familia sa cu spațiu locativ în conformitate cu prevederile legislației locative în vigoare, în temeiul prevederilor art. 35 din Legea cu privire la poliție.

3. A menționat că la 12 martie 2008, documentul executoriu cu nr. 3r-382/08 a fost prezentat la Oficiul de executare Centru pentru executarea silită. Iar, la 14 aprilie 2008 Oficiul de executare Centru a emis o încheiere despre intentarea procedurii de executare și a obligat Consiliul municipal Chișinău să întreprindă măsurile necesare pentru executarea hotărârii judecătorești. Astfel, din 14 aprilie 2008, documentul executoriu s-a aflat la Oficiul Centru al DEDJ MJ, executor judecătoresc Igor Doroftei. După modificarea legislației în anul 2010, procedura executorie a rămas în gestiunea executorului judecătoresc Igor Doroftei, care actualmente activează în mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru nr. 3, of. 31.

4. Reclamantul a explicat că conform propunerii executorului judecătoresc Igor Doroftei, a achitat serviciile executorului în vederea executării documentului executoriu.

5. A afirmat că, Consiliul municipal Chișinău nu a executat hotărârea judecătorească până în prezent, astfel fiindu-i încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile. După parcurgerea căilor interne de soluționare a litigiului privind neexecutarea hotărârii

judecătorești irevocabile de asigurare cu spațiul locativ, la 24 mai 2012 a adresat o cerere la CEDO. Cererea a fost înregistrată cu nr.35098/12.

6. Reclamantul a specificat că, la 22 ianuarie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în unanimitate a adoptat hotărârea în cauza Cristea vs Republica Moldova (cererea nr.35098/12), prin care a hotărât că a avut loc o încălcare a articolului 6&1 din Convenție; a avut loc o încălcare a art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție și a avut loc o încălcare a art. 13 din Convenție coroborat cu art. 6 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție. La 12 februarie 2019, hotărârea în cauză a fost redactată și notificată reprezentantului reclamantului și Guvernului Republicii Moldova.

7. A notat că, potrivit pct. 55 din Hotărâre, Curtea a considerat că, statul reclamat trebuie să asigure fără întârziere executarea deciziei judecătorești pronunțate în favoarea lui Valentin Cristea, prin mijloace potrivite.

8. Valentin Cristea a precizat că, pe tot parcursul executării din anul 2008, inclusiv și după adoptarea Hotărârii de către CEDO, la 13 iunie 2019, apoi și la 15 iulie 2019, a adresat cereri Primăriei mun. Chișinău, prin care a solicitat executarea hotărârii judecătorești irevocabile privind asigurarea cu spațiu locativ, invocând și hotărârea CEDO Cristea vs. Republica Moldova, propunând și soluționarea amiabilă (prin mediere) a cazului. În același mod, executorul judecătoresc Igor Doroftei, în gestiunea căruia se află documentul executoriu nr.3r-382/08 a somat de mai multe ori debitorul Primăria mun. Chișinău să execute hotărârea judecătorească irevocabilă. Cu toate acestea, decizia judecătorească irevocabilă din 20 februarie 2008, nu a fost executată nici până în prezent, aceasta constituind violarea continuă pe parcursul a 14 ani a dreptului la un proces echitabil sub aspectul neexecutării unei hotărâri judecătorești irevocabile, or, procesul de executare este parte inalienabilă a procesului civil.

9. Reclamantul a relatat că, în răspunsurile sale către executorul judecătoresc Doroftei Igor, debitorul Primăria mun. Chișinău a comunicat că, neexecutarea hotărârii judecătorești în privința reclamantului se datorează faptului că, Primăria nu dispune de fonduri locative necesare și nici de resurse financiare pentru construcția locuințelor.

10. Reclamantul a opinat că aceste explicații sunt formale și neadevărate, or, Primăria mun. Chișinău, ca urmare a contractelor încheiate cu companiile de construcții cărora li se atribuie terenurile în locațiune, îi sunt repartizate apartamente (spațiu locativ). Câte apartamente și cum repartizează Primăria aceste locuințe, nu se cunoaște și reclamantul nu a fost informat despre

aceasta. În afară de aceasta, nu există nici o dovadă că Primăria mun. Chișinău, ca debitor ar fi pregătit și prezentat Consiliului mun. Chișinău vreun proiect de decizie care ar prevedea introducerea în bugetul anual al mun. Chișinău a resurselor necesare pentru construcția spațiului locativ sau vreun proiect de decizie privind executarea hotărârilor judecătorești similar cu cea în privința reclamantului Valentin Cristea. Conform jurisprudenței CEDO, autoritățile publice nu pot invoca lipsa fondurilor sau alte motive ca scuză pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești irevocabile. La fel, Curtea a specificat, că o întârziere în executarea unei hotărâri, ar putea fi justificată de circumstanțe speciale, dar întârzierea nu poate dura atât, încât să prejudicieze esența dreptului protejat conform art. 6&1 din Convenție. (Imobiliare vs Italy, nr.22774/93&74). Pe de altă parte, ca urmare a hotărârii-pilot a CEDO în cauza Olaru și alții vs Republica Moldova (cererea nr.476/07), Consiliul municipal a adoptat decizia nr.10/3 din 5 august 2010, prin care a executat hotărârile judecătorești irevocabile, doar pentru reclamantii Vasile Olaru și Sergiu Popov.

11. În această ordine de idei, reclamantul a susținut că este nevoit să apeleze la instanța judecătorească pentru aplicarea remediului intern de reparare a prejudiciului cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile. Or, prin neexecutarea hotărârii judecătorești începând cu 20 februarie 2008, reclamantului i se cauzează suferințe psihice, or, după 22 ani de serviciu în organele de drept, a fost pensionat, a devenit vulnerabil pe plan social și familial, fiind lipsit pe nedrept de garanțiile acordate de Legea cu privire la poliție (în vigoare la acea perioadă), de o locuință sigură pentru sine și familia sa. Refuzul de a executa hotărârea judecătorească irevocabilă, sub pretextul lipsei surselor financiare, îi provoacă reclamantului o stare de frustrare și nesiguranță pentru sine și familia sa, îi știrbește încrederea în capacitatea autorităților statului de a respecta o decizie judecătorească irevocabilă și dreptul său la locuința meritată. Aceste elemente, de asemenea constituie suferințe psihice, care durează continuu de 14 ani, iar cu timpul se amplifică, deoarece reclamantul are deja o vârstă, suferă de mai multe maladii și capacitatea de a-și asigura prin forțe proprii o locuință sigură, este redusă. Mai mult, că nici hotărârea Curții Europene în cauza Cristea vs Republica Moldova nu se execută sub aspectul că, Statul reclamat trebuie să asigure fără întârziere executarea deciziei judecătorești pronunțate în favoarea lui Valentin Cristea, prin mijloace potrivite.

12. Reclamantul a relatat că, în cauza Spiridon vs Ministerul Justiției (dosarul nr. 2-8525/19, hotărâre irevocabilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2021, dosar nr. 2ra-512/21), instanțele judecătorești au considerat, că termenul de neexecutare de peste 12 ani a hotărârii judecătorești, justifică acordarea reclamantului a unei despăgubiri de 90 000 de lei pentru prejudiciul moral cauzat prin neexecutare.

13. Astfel, în baza celor relatate și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres și frustrare cauzate lui pe parcursul a 14 ani de neexecutare, reclamantul a opinat că suma de 100 000 de lei, ar fi în măsură să-i atenueze suferințele și să-i aducă o minimă satisfacție în calitatea sa de persoană vătămată, iar această sumă este una corelativă cu practica judiciară pe cauze analogice.

14. În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor Codului de procedură civilă, Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, precum și Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

15. Reclamantul Valentin Cristea a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile nr. 3r-382/08 începând cu data de 20 februarie 2008 până la data de 20 februarie 2022 și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

16. Prin încheierea din 24 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din oficiu, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău și executorul judecătoresc Igor Doroftei.

17. Prin hotărârea din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de Valentin Cristea. S-a constatat încălcarea dreptului lui Valentin Cristea la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.3r-382/08 din 20 februarie 2008, pentru perioada 22 ianuarie 2019 până la 21 februarie 2022. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Valentin Cristea prejudiciul moral în mărime de 35 000 de lei cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. În rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

18. La 27 decembrie 2022, Ministerul Justiției al Republicii a declarat apel împotriva hotărârii din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

19. La 28 decembrie 2022, Valentin Cristea declarat apel împotriva hotărârii din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, modificarea hotărârii primei instanțe în partea constatării perioadei în care se încalcă dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

20. Prin decizia din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției și de către Valentin Cristea și s-a menținut hotărârea din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

21. La 14 august 2023, prin intermediul poștei electronice, Valentin Cristea a depus recurs împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, modificarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel în partea constatării perioadei în care se încalcă dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și în partea încasării prejudiciului cauzat prin această încălcare, cu constatarea încălcării dreptului lui Valentin Cristea la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 3r-382/08 în perioada de la 20 februarie 2008 până la 21 februarie 2022 și încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

22. În motivarea recursului, recurentul a indicat că din conținutul deciziei contestate rezultă că instanța de apel nu a dat răspuns la întrebarea esențială, care și formează obiectul litigiului – termenul în care nu se execută hotărârea judecătorească nr. 3r-382/08, privind asigurarea familiei sale cu spațiu locativ.

23. A menționat că, similar instanței de fond, instanța de apel a legat determinarea termenului de neexecutare cu repararea prejudiciului, adică cu acordarea unei compensații în calitate de satisfacție pentru neexecutare. Dar aceasta este o interpretare greșită a Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind

repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Atât instanța de fond, cât și instanța de apel au concluzionat greșit că perioada în care nu se execută hotărârea este de la 22 ianuarie 2019 până la 21 februarie 2022. Or, nici o normă din legislația națională nu prevede constatarea neexecutării pe perioade. O hotărâre judecătorească se execută sau nu se execută, iar aceasta este indicat expres în Jurisprudența CtEDO. Din probatoriul cercetat în ședința de judecată rezultă clar că până în prezent hotărârea judecătorească din 20 februarie 2008 nu a fost executată. Din constatările Curții Europene se denotă că instanțele naționale urmează de fiecare dată să stabilească toată perioada de neexecutare a hotărârii judecătorești irevocabile, nu doar anumite perioade. Or, periodicitatea neexecutării este justificată, doar pentru acordarea despăgubirilor sau repararea prejudiciului ca urmare a încălcării.

24. Recurentul a notat că nu este de acord cu concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că suma de 35 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, ar fi suficientă pentru acoperirea prejudiciului cauzat prin neexecutarea hotărârii și în concordanță cu practica judiciară, inclusiv a Curții Europene. Or, așa cum s-a constatat în ședința de judecată, neexecutarea durează continuu deja de 15 ani. Valentin Cristea a fost pensionat la atingerea vechimii în muncă în organele de drept, iar în toată perioada de activitate și până în prezent nu dispune de locuință. Deci, în continuare are statutul de victimă, iar satisfacție ar putea aduce doar executarea hotărârii judecătorești irevocabile, dar nu acești 35 000 de lei, care constituie chiria unui apartament în mun. Chișinău, pentru o perioadă de 6 luni.

25. În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza prevederilor art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

26. La 21 septembrie 2023, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

27. În argumentarea recursului a invocat temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1), (2) lit. e) din Codul de procedură civilă – aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară.

28. A menționat că Valentin Cristea indicând în substanță art. 6 CEDO-violarea drepturilor la un proces echitabil prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, însă în afara afirmațiilor acestuia, nici un

element de probă nu a confirmat existența culpabilității organelor de executare în procesul de executare a hotărârii judecătorești irevocabile. Prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciul moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

29. A susținut că instanța de apel la adoptarea deciziei contestate nu a ținut cont de cerința fundamentală față de despăgubirea prejudiciului moral, care constă în faptul că la determinarea despăgubirilor care acordă o satisfacție echitabilă părții în proces, obligatoriu se vor lua în considerare toate circumstanțele relevante ale pricinii.

30. A specificat că Valentin Cristea nu este angajat al structurilor de forță din 30 decembrie 2003. Astfel, odată cu încetarea raporturilor de muncă cu instituția care le-a acordat beneficiile sociale pe perioada deținerii statutului de angajat, hotărârile judecătorești, deși neexecutate, devin caduce și nu pot fi supuse executării.

31. A indicat pentru uniformizarea practicii, cauza Sergiu Dorneanu vs Ministerul Justiției, Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, dosar nr. 2ra-117/2021.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

32. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

33. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023.

34. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (1) și (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, art. V, pct.1–9, pct.11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate, rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări

procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

35. Respectiv, recursul declarat de Valentin Cristea, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia. Totodată, având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursul se va examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestuia, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic. Astfel, la momentul examinării prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

36. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii recursului):

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

37. Art. 431 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă:

„Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție. Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

38. Art. 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: e) să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.”

39. Art. 432 alin. (1) și (2) lit. a)-d) al Codului de procedură civilă (în vigoare la momentul depunerii recursului):

„Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

40. Cât privește recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost depus după intrarea în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia.

41. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
- d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

42. Art. 239 din Codul de procedură civilă:

„Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probe cercetate în ședință de judecată”.

43. Art. 373 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.”

44. Art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.”

45. Art. 9 din Codul de procedură civilă:

„Instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sînt stabilite de prezentul cod și de alte legi. Instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntîmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărîri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează

părțile despre posibilitatea inițierii procesului de mediere și ia orice alte măsuri necesare bunei desfășurări a procesului, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acțiuni prevăzute de lege.”

46. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

47. Art. 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova:

„Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.”

48. Art. 70 alin. (1) din Codul de executare:

„Documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil”.

49. Art. 53 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova:

„Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.”

50. Art. 2 alin. (1)-(4), (6) și (7) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011:

„Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant). Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat. Mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare

caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant. Organul care reprezintă statul în instanță de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.”

51. Art.4 alin. (1)-(3) și (5) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011:

„Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului. Instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar. Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: numele și prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; date despre acțiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare și motivarea acestora; date despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare, după caz; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil. Categoriile de litigii menționate se examinează în instanță de judecată în conformitate cu normele legislației procesuale civile, ținându-se cont de particularitățile prevăzute de prezenta lege.”

52. Art. 5 alin. (1)-(2) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011:

„În urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată. La constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.”

53. Art. 2036 alin. (1)-(5) din Codul civil:

„În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. Reformația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege. Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacție sau printr-o hotărîre judecătorească definitivă.”

54. Art. 2037 alin. (1)-(3) din Codul civil:

„Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

55. Sub aspectul termenului de declarare a recursurilor, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 14 iunie 2023 (f.d.149, Vol. I). Conform scrisorii anexate la materialele dosarului decizia integrală a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 17 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d.166, Vol. I), însă date privind recepționarea acestora la actele cauzei lipsesc. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursurile declarate de către Valentin Cristea, la 14 august 2023, și respectiv de Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 21 septembrie 2023, se consideră depuse în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

56. Prin prisma dispozițiilor art. 444 din Codul de procedură civilă, la caz, examinarea cauzei civile în ordine de recurs s-a realizat fără înștiințarea și audierea participanților la proces.

57. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de Valentin Cristea, de a admite recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu modificarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea cuantumului prejudiciului moral, în rest decizia și hotărârea urmează a fi menținută, din considerentele ce succed.

58. După cum denotă actele cauzei, Valentin Cristea înaintând prezenta acțiune împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Igor Doroftei, a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile nr. 3r-382/08 începând cu data de 20 februarie 2008 până la data de 20 februarie 2022 și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei.

59. Fiind investită cu judecarea fondului litigiului, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin hotărârea din 16 decembrie 2022 a admis parțial acțiunea depusă de Valentin Cristea. A constatat încălcarea dreptului lui Valentin Cristea la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.3r-382/08 din 20 februarie 2008, pentru perioada 22 ianuarie 2019 până la 21 februarie 2022. A încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Valentin Cristea prejudiciul moral în mărime de 35 000 de lei cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. În rest, a respins pretențiile ca fiind neîntemeiate.

60. Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 14 iunie 2023 a respins apelurile declarate de Ministerul Justiției și de către Valentin Cristea și a menținut hotărârea din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

61. Întru consolidarea soluției sale, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată soluția primei instanțe, fiind cert stabilit faptul încălcării dreptului lui Valentin Cristea la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2008 prin care a obligat Consiliul mun. Chișinău să îl asigure cu spațiu locativ pe Valentin Cristea și familia acestuia în conformitate cu prevederile legislației locative în vigoare.

62. Instanța de apel a notat că procedura de executare silită a documentului executoriu litigant a fost intentată la data de 14 aprilie 2008, iar hotărârea nu a fost executată până la zi, documentul executoriu aflându-se în procedura executorului judecătoresc Igor Doroftei.

63. În această ordine de idei, instanța de apel a constatat că, autoritățile statului cu competențe în materia executării hotărârii judecătorești, în dezacord cu dispozițiile art. 70 din Codul de executare, nu au întreprins acțiunile de executare fixate de timp astfel și, totodată nu au întreprins acțiuni concrete și adecvate întru asigurarea executării documentului executoriu din speță, or însăși procesul de executare, în linii generale s-a limitat la propunerile executorului judecătoresc adresate debitorului cu privire la executare benevolă a hotărârii.

64. Cu referire la perioada de neexecutare, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă concluzia instanței de fond de a încasa prejudiciul moral pentru perioada 22 ianuarie 2019 (data pronunțării hotărârii CEDO) până la 21 februarie 2022 (data depunerii acțiunii în cauză), reieșind din faptul că, anterior prin decizia din 22 iulie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a constatat încălcarea dreptului lui Cristea Valentin la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2008, în perioada 12 martie 2008- 4 martie 2015, fiind încasat prejudiciu moral pentru această perioadă, iar prin hotărârea CtEDO din 22 ianuarie 2019, s-a încasat prejudiciul material și moral pentru perioada ulterioară 4 martie 2015-22 ianuarie 2019, data pronunțării hotărârii.

65. La aprecierea cuantumului despăgubirii în echivalent bănesc în speță, instanța ierarhic inferioară a notat că instanța de fond corect și întemeiat a calificat drept una echitabilă și proporțională circumstanțelor speței, reieșind în special din miza reclamantului și interesul acestuia, necesitatea reparării prejudiciului moral prin încasarea în beneficiul reclamantului a sumei de 35 000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat pentru încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești din speță, pentru perioada de 3 ani, fiind în rest respinsă pretenția de compensare a prejudiciului moral.

66. Examinând cauza în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele de judecată ierarhic inferioare, au stabilit corect raportul juridic litigios, au identificat corect normele ce-l guvernează și au stabilit corect natura drepturilor încălcate. Însă, la stabilirea cuantumului sumei ce urmează a fi încasată cu titlu de reparare a

prejudiciului moral pentru încălcarea drepturilor reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nu s-a ținut cont de jurisprudența constantă națională pe marginea acestei categorii de litigii, precum și de criteriile de determinare a mărimii compensației pentru prejudiciul moral cauzat.

67. Întru soluționarea corectă a litigiului ce ține de repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanțele de judecată naționale trebuie să aibă în vedere caracterul rezonabil al duratei unei procedurii în temeiul art. 6 § 1 din Convenție, ce se apreciază cu ajutorul criteriilor consacrate de jurisprudența CtEDO cum sunt: complexitatea cauzei, comportamentul autorităților competente și al părților și miza pentru partea interesată.

68. La aprecierea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești urmează a fi luate în considerare anumite criterii de apreciere: complexitatea cauzei; se apreciază de asemenea după caz și individual; comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților. Se va aprecia bona/mala fides a tuturor părților implicate în proces, inclusiv existența unor întârzieri inexplicabile, amânări neîntemeiate; etc. miza (interesul) pentru reclamant relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

69. Recapitulând esența litigiului dedus judecății, Completul de judecată menționează că, prin Hotărârea din 20 februarie 2008 a Curții Supreme de Justiție a fost recunoscut dreptul lui Cristea Valentin împreună cu membrii familiei la asigurarea cu spațiu locativ conform legislației locative în vigoare, și s-a obligat Consiliul municipal Chișinău să-l asigure cu spațiu locativ pe Cristea Valentin și membrilor familiei acestuia în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

70. La 12 martie 2008, ulterior 13 iunie 2008, Valentin Cristea a depus cereri către șeful Oficiului de executare a sectorului Centru, Primarul General al municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău prin care a solicitat executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2008 (f.d.7,17-19).

71. Prin încheierea nr.12-773/08 din 14 aprilie 2008, executorul judecătoresc Eremia Victoria a primit spre executare documentul executoriu eliberat de Curtea de Apel Chișinău la 20 februarie 2008, și a obligat

Consiliul municipal Chișinău să execute documentul executoriu din 20 februarie 2008, stabilindu-i pentru aceasta un termen de 15 zile (f.d.9).

72. Conform informației prezentate de către executorul judecătoresc Igor Doroftei, la 18 aprilie 2022 și 22 noiembrie 2022, se constată că, până la momentul actual documentul executoriu nr. 3r-382/2008 din 20 februarie 2008 emis de Curtea de Apel Chișinău prin care s-a obligat Consiliul mun. Chișinău să-i acorde lui Cristea Valentin și membrilor familiei lui spațiu locativ în conformitate legislația în vigoare, se consideră neexecutat (f.d.64-66, 68-70).

73. Din actele dosarului se constată cu certitudine că, au fost expediate în repetate rânduri solicitări Consiliului municipal Chișinău privind informarea executorului judecătoresc despre acțiunile întreprinse în scopul executării documentului executoriu, însă de fiecare dată a fost expediat răspuns precum că executarea hotărârii instanței de judecată nu este posibilă din cauza lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău, precum și din motivul că Consiliul mun. Chișinău nu dispune de mijloace financiare necesare pentru construcția spațiului locativ în vederea executării hotărârilor instanțelor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori, comunicând inclusiv că întru soluționarea definitivă a problemei respective Primăria municipiului Chișinău a înaintat un demers către Guvernul Republicii Moldova prin care a solicitat alocarea mijloacelor financiare pentru construcția spațiului locativ în vederea executării hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile (f.d.20-28).

74. Tot, din actele cauzei se reține că, documentul executoriu a fost în gestiunea a doi executori judecătorești, care periodic au încercat prin încheieri să asigure executarea hotărârii judecătorești favorabilă lui Cristea Valentin în calitatea sa de creditor și în care Consiliul municipal Chișinău avea calitatea de debitor, însă cel din urmă debitor periodic informa fie executorii judecătorești, fie nemijlocit pe creditor în manieră similară.

75. Reținând împrejurările expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, la caz neexecutarea hotărârii din 20 februarie 2008 a Curții Supreme de Justiție revine autorității publice locale – Primăria și Consiliul municipal Chișinău, care nu au întreprins toate măsurile necesare în vederea asigurării executării integrale a hotărârii judecătorești irevocabile, ca urmare, reclamantul nu a beneficiat de succesul obținut în urma examinării litigiului, fapt ce denotă că hotărârea adoptată în favoarea ultimului, a rămas neexecutată o perioadă considerabilă de timp.

76. Conform art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului protejează dreptul la un proces echitabil și soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, în materie civilă și penală. Acest drept ar rămâne iluzoriu dacă nu ar include și faza de executare a hotărârilor judecătorești definitive. Însă, Convenția are în vedere drepturi efective, concrete, dar nu iluzorii, așa cum a stabilit Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg în jurisprudența sa, începând cu cauza Artico vs. Italia.

77. Or, statul și instituțiile publice, reprezentând autoritatea publică au îndatorirea de a respecta principiul legalității și de a executa de bunăvoie hotărârea judecătorească, într-un termen rezonabil de soluționare prevăzut de art. 6 din Convenție.

78. Întârzierea în executarea unei hotărâri judecătorești, imputabilă autorităților care nu furnizează o justificare valabilă în acest sens, aduce atingere și dreptului creditorului la respectarea bunurilor sale, drept protejat de art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției.

79. În circumstanțele stabilite, ținând cont de faptul că hotărârea irevocabilă pronunțată în favoarea reclamantului nu este executată integral, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră corectă concluzia instanțelor inferioare prin care a fost constatat faptul încălcării dreptului Valentin Cristea la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 20 februarie 2008 a Curții de Apel Chișinău, pentru perioada 22 ianuarie 2019 – 21 februarie 2022.

80. În context, completul de judecată apreciază critic argumentul recurentului Valentin Cristea precum că instanțele ierarhic inferioare eronat au calculat perioada încălcării dreptului său, reieșind din faptul că neexecutarea hotărârii judecătorești durează din februarie 2008, și nicidecum din 22 ianuarie 2019. În acest sens, completul de judecată menționează că, anterior prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 iulie 2015 s-a constatat încălcarea dreptului lui Valentin Cristea la executarea în termen rezonabil a deciziei din 20 februarie 2008 a Curții Supreme de Justiție, în perioada 12 martie 2008-4 martie 2015, fiind încasat prejudiciu moral pentru această perioadă (f.d.87-94, Vol. I), iar prin hotărârea CtEDO din 22 ianuarie 2019, s-a încasat prejudiciul material și moral pentru perioada ulterioară 4 martie 2015-22 ianuarie 2019, data pronunțării hotărârii (f.d.11-16, Vol. I).

81. Succesiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, la aprecierea prejudiciului moral, se ia obligatoriu în considerație

principiul general al echității și că suma nu trebuie să fie vădit disproporțională cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețele similare.

82. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest principiu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel, încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor. Sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerare argumentele ambelor părți în proces.

83. La fel, în hotărârea CtEDO din 10 noiembrie 2004, în cauza Ernestina Zullo vs Italia, Curtea a menționat că mărimea daunei morale va fi stabilită în funcție și de nivelul de viață în statul respectiv.

84. În așa mod, atât prima instanță cât și instanța de apel apreciind corect circumstanțele cauzei și valorificând prejudiciul moral suportat de reclamant în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, au admis parțial acțiunea, însă suma de 35 000 de lei, încasată de instanța de fond și menținută de instanța de apel este una exagerată și disproporțională în raport cu criteriile reținute și principiul echității. Drept urmare, instanța de recurs va diminua cuantumul prejudiciului moral stabilit de prima instanță și instanța de apel în beneficiul lui Cristea Valentin de la 35 000 de lei până la 20 000 de lei, sumă ce ar compensa suferințele avute și ar constitui o satisfacție echitabilă reclamantului, fiind și una corelativă cu practica judiciară pe cazuri analogice (cauza Mircea Rotari vs Ministerul Justiției – dosar nr. 2ra-1696/23).

85. Totodată, este de observat că mărimea compensației solicitate spre încasare de către Valentin Cristea cu titlu de reparare a prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei, este una excesivă, motiv din care nu poate fi satisfăcută integral, or, după cum s-a menționat, prin prisma Convenției CEDO, cuantumul despăgubirii trebuie astfel stabilit, încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

86. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul declarat de Valentin Cristea, de a admite recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu modificarea deciziei instanței de apel și hotărârii

primei instanțe, în partea cuantumului prejudiciului moral cauzat ca urmare a încălcării dreptului recurentului, Valentin Cristea, la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

87. În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Valentin Cristea.

Admite recursul depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Modifică decizia din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Cristea împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc Igor Doroftei cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral, după cum urmează: Se încasează din contul bugetului de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Valentin Cristea – 20 000 (douăzeci mii) de lei, cu titlu de despăgubiri morale.

În rest, menține decizia din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Gheorghe Stratulat